

לקט ידיעות – מאי 2022

מנהלת התכנית: אל"ם (מיל') עו"ד פנינה שרביט ברוך

רכז התכנית ועורך הלקט: עו"ד אורי בארי

צוות המחקר: יהל גרליץ, יעל יוסילביץ', שרון כץ, שירלי שלזינגר ואלון שרבטי

♦ ידיעות מתוך ישראל

♦ ידיעות בינלאומיות שקשורות לישראל

♦ ידיעות בינלאומיות

ידיעות מתוך ישראל

פסיקה

בג"ץ 3571/20 מוחמד סעיד חסיב נ' ראש ממשלת ישראל
ב-1 במאי **דחה** בג"ץ עתירה שהגישו פלסטינים בעלי אדמות במרחב התפר, במסגרתה התבקש להורות על פירוק גדר ההפרדה במקטע הכפרים נזלת עיסא, קפין ועכאבה, כך שאדמותיהם לא תהיינה במרחב התפר.

בג"ץ 2906/20 חאלד שני נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית
ב-1 במאי **דחה** בג"ץ עתירה שהגיש פלסטיני אשר הורשע בבית משפט צבאי בגרימת מותה של זיווה גולדובסקי ז"ל בשנת 1998 ונידון למאסר עולם, כנגד החלטת המפקד הצבאי לדחות את בקשתו לקציבת עונשו.

בג"ץ 413/13 מוחמד מוסא שאאדה אבו עראם נ' שר הביטחון

ב-4 במאי [דחה](#) בג"ץ עתירות שהגישו פלסטינים כנגד הכרזות מאז שנת 1980 על כ-30,000 דונם המצויים דרומית-מזרחית לכפר יטא שבדרום הר חברון כשטח צבאי סגור (שטח אש 918), וכנגד צווי פינוי שהוצאו להם.

[גילוי דעת](#) של מומחים למשפט בינלאומי המבקר את פסק הדין. לניתוח וביקורת של פסק הדין ראו: [עמיחי כהן ויובל שני](#), 19 במאי, [Lawfare](#).

7841/19 ארגון עמק שווה נ' ממשלת ישראל

ב-15 במאי [דחה](#) בג"ץ עתירות שהוגשו כנגד החלטות הממשלה וגופי התכנון לאשר הקמת רכבל לעיר העתיקה בירושלים ממתחם הרכבת הישנה עד בסמוך לשער האשפות.

בג"ץ 5318/21 עיריית רעננה נ' משטרת ישראל

ב-18 במאי [קיבל](#) בג"ץ, באופן חלקי, עתירות שהוגשו כנגד מתווה המשטרה לקיום הפגנות ליד מעונו הפרטי של ראש הממשלה בנט ברעננה, והורה על צמצום מסוים של המתווה ועל אכיפתו היעילה. בית המשפט ביקר את ההתנהלות הבלתי תקינה של המדינה בנושא.

בג"ץ 2770/22 אחמד חמאדשה נ' המפקד הצבאי לאיזור הגדה המערבית

ב-19 במאי [דחה](#) בג"ץ עתירה שהוגשה כנגד צו הריסה שהוצא לבית המפגע שביצע את פיגוע הירי בבני ברק בחודש מרץ 2022, שבו נרצחו חמישה בני אדם. בהמשך לכך, ב-2 ביוני [הרסו](#) כוחות צה"ל את הבית.

בג"ץ 3137/22 שורוק ג'ראד נ' המפקד הצבאי לאזור יהודה ושומרון

ב-30 במאי [דחה](#) בג"ץ עתירה שהוגשה כנגד צו הריסה שהוצא לדירת המפגע שביצע את פיגוע הירי בתל אביב בחודש אפריל 2022, שבו נרצחו שלושה בני אדם.

ע"א 1017/21 האיג באנויאן נ' הרשות הפלסטינית

ב-10 במאי [דחה](#) בית המשפט העליון ערעור שהוגש על פסק דינו של בית המשפט המחוזי שקבע כי הרשות הפלסטינית אינה נושאת באחריות נזיקית ביחס לפיגוע ההתאבדות שאירע באוקטובר 2003 במסעדת "מקסים" בחיפה, שבו נרצחו 21 בני אדם.

עמ"י 51056-05-22 מדינת ישראל נ' פלונים (קטינים)

ב-25 במאי [קיבל](#) בית המשפט המחוזי ערר שהגישה המדינה על החלטת בית משפט השלום, אשר ביטל את התנאים לשחרור שקבע קצין משטרה של הרחקת המשיבים מירושלים ל-15 ימים. נקבע כי קריאות "שמע ישראל" והשתטחות על רצפת מתחם הר הבית מפרות את ההגבלות שהוטלו על ביקורים בהר הבית, ועולות כדי לבסס חשד סביר לביצוע עבירה וכי מדובר בתנאים סבירים לשחרור.

עדכונים נוספים

ב-10 במאי פרסם מבקר המדינה, מתניהו אנגלמן, את דוח הביקורת השנתי לשנת 2022.
10 במאי, הודעת המבקר.

ידיעות בינלאומיות הקשורות בישראל

ב-4 במאי אימץ הפרלמנט האירופי החלטה במסגרתה גינה את הרשות הפלסטינית על תכנים מסיתים בספרי הלימוד שלה, הנתמכים במימון אירופאי, וקרא להסרה מהירה של החומרים ולעריכת שינויים בתכנית הלימודים.
8 במאי, JNS.

ב-6 במאי פורסם התקנון (Rules of Procedure) של ועדת הפיוס אד-הוק שהקימה הוועדה לביעור כל צורות האפליה הגזעית (CERD), שדנה בתלונה שהגישה פלסטין כנגד ישראל בחודש אפריל 2018.
6 במאי, OHCHR. לניתוח ההליך והתקנון ראו: יאן אייקן ודיוויד קין, 23 במאי, EJIL:Talk!.

ב-31 במאי הרשיע בית משפט לערעורים בצרפת את מוחמד טאטאי, אימאם המסגד הגדול בטולוז, בהסתה לאלימות ושנאה גזעית, אגב דרשה שנשא בשנת 2017 שבה קרא להרג יהודים. על טאטאי הוטל קנס של 10,000 אירו ומאסר על תנאי של שישה חודשים.

ידיעות בינלאומיות

התפשטות מגפת הקורונה

ב-2 במאי קבע בית המשפט העליון של הודו כי הזכות לשלמות הגוף (bodily integrity) כוללת גם את הזכות לסרב להתחסן וכי לא ניתן לכפות על אדם לקבל חיסון. עוד נקבע כי הממשלה רשאית להטיל מגבלות על זכויות הפרט בשל הגנה על בריאות הציבור.

פלישת רוסיה לאוקראינה

ב-18 במאי הודה ואדים שישימריין, חייל בצבא רוסיה, בביצוע פשעי מלחמה אגב הריגת אזרח לא חמוש בן 62 שרכב על אופניו בעיר סומי באוקראינה. בהמשך לכך, ב-23 במאי הוטל עליו מאסר עולם. מדובר במשפט הראשון שנערך באוקראינה בגין ביצוע פשעי מלחמה במהלך העימות.
23 במאי, Reuters.

ב-18 במאי פרסם ארגון Human Rights Watch דוח בדבר פשעי מלחמה שביצעה רוסיה בקייב וחרקיב בחודשים פברואר ומרץ 2022.

ב-25 במאי [הודיעו](#) ארצות הברית, האיחוד האירופי ובריטניה על הקמת קבוצת ייעוץ לפשעים שמבוצעים באוקראינה (Atrocity Crimes Advisory Group), אשר תסייע למשרד התובעת הכללית של אוקראינה בחקירה והעמדה לדין בגין ביצוע פשעים הקשורים לעימות עם רוסיה. 25 במאי, [ASIL](#).

ב-10 במאי [בחרה](#) העצרת הכללית של האו"ם את צ'כיה כמחליפה של רוסיה במועצת זכויות האדם, זאת, בהמשך [להחלטת](#) העצרת הכללית מה-7 באפריל להשעות את חברותה של רוסיה במועצה.

ב-17 במאי [הודיעה](#) רוסיה על פרישה ממועצת מדינות הים הבלטי (CBSS), זאת, בהמשך [להחלטת](#) המועצה מה-3 במרץ במסגרתה גינתה את פלישת רוסיה לאוקראינה והקפיאה את חברותה במועצה.

ב-20 במאי [פרסמו](#) 41 מדינות האיחוד האירופי הצהרה משותפת במסגרתה קידמו בברכה את התלונה שהגישה אוקראינה כנגד רוסיה בבית הדין הבינלאומי לצדק (ICJ) ואת מתן הסעדים הזמניים, והודיעו כי בכוונתם לבחון את כל האפשרויות לתמוך בתלונת אוקראינה, כולל התערבות אפשרית בהליך.

לניתוח ההצרה ראו: [בריאן מקגרי](#), 30 במאי, [EJIL: Talk!](#).

ב-18 במאי [קבע](#) בית משפט פדרלי בשווייץ כי אין להיענות לבקשת סיוע משפטי מצד רוסיה אגב הליך פלילי שהיא מקיימת כנגד חשוד בייצוא בלתי חוקי, שכן לאור פלישת רוסיה לאוקראינה לא ניתן לסמוך כי היא תציית לדין הבינלאומי, ובפרט בכל הנוגע לזכויות אדם.

ב-25 במאי [חתם](#) הנשיא פוטין על צו המפשט ומזרז את ההליך לקבלת אזרחות רוסית עבור תושבים המתגוררים במחוזות חרסון וזפוריז'יה, בדרום ודרום מזרח אוקראינה.

[מאבק בטרור](#)

ב-20 במאי [הוסיפה](#) ארצות הברית את קובה לרשימת המדינות שלא משתפות פעולה באופן מלא עם מאמצי ארצות הברית ללוחמה בטרור. הרשימה כוללת את איראן, צפון קוריאה, סוריה וונצואלה.

20 במאי, [Reuters](#).

[משפט בינלאומי פלילי וחקירות על פשעי מלחמה](#)

ב-9 במאי [הגיש](#) בית הדין הפלילי הבינלאומי לאסיפת המדינות החברות את הדוח הסטטיסטי השנתי בדבר מדדי הביצוע המרכזיים (Key Performance Indicators) של בית הדין בשנת 2021.

ב-30 במאי [הרשיע](#) בית משפט באירלנד את ליסה סמית', קצינה לשעבר בצבא אירלנד אשר נסעה לסוריה בשנת 2014, בחברות בארגון הטרור דאעש וגיוס כספים עבור הארגון.

זכויות אדם

ב-16 במאי [הודיע](#) הטאליבן על סגירת חמישה גופים העוסקים בזכויות אדם במדינה, כולל הוועדה לזכויות אדם.

סייבר, טכנולוגיה ופרטיות

ב-12 במאי [חתמו](#) 22 מדינות, ביניהן ארצות הברית, יפן וכמחצית ממדינות האיחוד האירופי, על [הפרוטוקול השני](#) לאמנה בנושא פשעי סייבר (אמנת בודפשט), אשר נועד להגביר את שיתוף הפעולה והחובות המוטלות על המדינות.

לניתוח הפרוטוקול וביקורת עליו בהקשר של הפגיעה בפרטיות ראו: [תמיר ישראל וקטיצה רודריגז](#), 13 במאי, [Just Security](#).

ב-19 במאי [התייחסה](#) התובעת הכללית של בריטניה, סואלה ברוורמן, בנאום שנשא בצ'טהאם האוס, לעמדת בריטניה בנוגע להיבטים מסוימים של החלת המשפט הבינלאומי במרחב הסייבר. לניתוח הנאום ועמדת בריטניה ראו: [מייק שמיט](#), 24 במאי, [EJIL:Talk!](#).

ב-23 במאי [הוציא](#) בית משפט פדרלי לערעורים בארצות הברית צו מניעה זמני כנגד מרבית הוראות חוק בפלורידה המגביל בצורה משמעותית את יכולת הפיקוח של רשתות חברתיות על תכנים שמתפרסמים בפלטפורמה שלהן, ואוסר עליהן, בין היתר, לחסום או להסיר תכנים במקרים רבים, וכן מטיל עליהם חובת נוספות כגון שקיפות ודיווח. בתוך כך, ב-31 במאי [הורה](#) בית המשפט העליון של ארצות הברית על השהיית כניסתו לתוקף של חוק דומה בטקסס עד להכרעה בעתירה שהוגשה כנגדו.

23 במאי, [Reuters](#); 31 במאי, [Politico](#); 1 ביוני, [Guardian](#). לניתוח ההחלטה בעניין פלורידה ראו: [אלן רוזנשטיין](#), 1 ביוני, [Lawfare](#).

מדיניות ביטחונית וצעדים ביטחוניים

ב-18 במאי [הגישו](#) פינלנד ושוודיה בקשה רשמית להצטרף לברית נאט"ו. 18 במאי, [Reuters](#). לדיון בהצטרפות פינלנד ראו: [לאה איספהאני](#), 12 במאי, [Just Security](#).

ב-18 במאי [פרסם](#) המפקח הכללי המיוחד האמריקאי לשיקום אפגניסטן (SIGAR) דוח ביניים בנוגע לגורמים שהובילו לקריסת כוחות ההגנה והביטחון הלאומיים של אפגניסטן.

ב-12 במאי אימצה מועצת הביטחון של האו"ם את [החלטה 2630 \(2022\)](#) במסגרתה האריכה בחצי שנה את המנדט של כוח הביטחון הזמני של האו"ם למחוז אביי (UNISFA). המחוז נמצא במחלוקת בין סודן לדרום סודן.
12 במאי, [הודעת מועצת הביטחון](#).

ב-26 במאי אימצה מועצת הביטחון של האו"ם את [החלטה 2632 \(2022\)](#) במסגרתה האריכה את המנדט של כוח הסיוע של האו"ם לסומליה (UNSOM) עד חודש אוקטובר 2022.
26 במאי, [הודעת מועצת הביטחון](#).

סנקציות

ב-16 במאי [הודיע](#) ממשל ביידן על ביטול סנקציות מסוימות שהוטלו על קובה.
16 במאי, [Reuters](#).

ב-26 במאי אימצה מועצת הביטחון של האו"ם את [החלטה 2633 \(2022\)](#) במסגרתה האריכה בשנה את משטר הסנקציות שהוטל על דרום סודן.
26 במאי, [הודעת מועצת הביטחון](#).

ענייני הגירה

ב-16 במאי [קבע](#) בית המשפט העליון של ארצות הברית כי בתי משפט פדרליים נעדרים סמכות שיפוט לבחון קביעות בנוגע לממצאים עובדתיים בהליכי הגירה מסוימים.
16 במאי, [Reuters](#).

שינויי אקלים

ב-5 במאי [פרסמה](#) הפרקליטה הכללית של בית הדין לצדק של האיחוד האירופי (CJEU), ג'וליאן קוקוט, חוות דעת במסגרתה קבעה כי מדינות האיחוד עשויות לשאת באחריות נזיקית בשל נזק בריאותי שנגרם כתוצאה מזיהום אוויר מוגזם, אשר חורג מהרמה המותרת באיחוד.
5 במאי, [הודעת בית הדין](#); 5 במאי, [ASIL](#); 5 במאי, [Reuters](#).

ב-10 במאי [קבע](#) בית משפט לערעורים בקנדה כי חוק המורה על בחינת ההשפעה של פרויקטים תשתיתיים גדולים על הסביבה אינו חוקתי, שכן הוא סותר את חלוקת הסמכויות במבנה הפדרלי במדינה ומהווה פגיעה בסמכות המחוזות. ממשלת קנדה [הודיעה](#) כי תערער על ההחלטה.
10 במאי, [Reuters](#).

התפתחויות מדיניות

ב-5 במאי הודיעה גרמניה לבית הדין הבינלאומי לצדק (ICJ) על ביטול בקשתה מחודש אפריל 2022 להוציא סעדי ביניים במסגרת התלונה שהגישה כנגד איטליה בטענה להפרת החסינות הריבונית שלה. זאת, בשל התפתחויות במגעים בנושא בין המדינות. לניתוח המחלקות בין המדינות ודיון בהליך בבית הדין ראו: לורנצו גראדוני, 10 במאי, EJIL: Talk!.

לקט הידיעות "משפט וביטחון לאומי" מתפרסם אחת לחודש. צפו בלקטי הידיעות הקודמים.

*אם נתקלתם בבעיה בהרשמה, ניתן להירשם על ידי שליחת שם מלא וכתובת דוא"ל ל- orib@inss.org.il

ניתן למצוא אותנו ב:

© 2017 כל הזכויות שמורות